

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 232.222 van 17 september 2015
in de zaak A. 209.811/VII-38.872.**

In zake : Marc LAMBERT
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaten Thomas Eyskens en Arne Vandaele
 kantoor houdend te 1000 Brussel
 Bischoffsheimlaan 36
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

 het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door
 de Vlaamse regering
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Dirk Abbeloos
 kantoor houdend te 9200 Dendermonde
 Noordlaan 82-84
 bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkomen de partij :
 de BVBA VAN MEERVENNE
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Jan Bouckaert en tevens door
 advocaat Koen Van Wynsberge
 kantoor houdend te 9080 Lochristi
 Denen 157
 bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 19 augustus 2013, strekt tot de nietigverklaring van het besluit van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur van 17 juni 2013 waarbij de bestuurlijke beroepen tegen de beslissing van de deputatie van de provincie Vlaams-Brabant van 8 november 2012, houdende het verlenen aan de BVBA Van Meervenne van de milieuvergunning

voor het verder exploiteren en veranderen van een kippenkwekerij, gelegen aan de Middelstraat 117 te Merchtem, gedeeltelijk gegrond worden verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

De tussenkomende partij heeft een verzoekschrift tot tussenkomst ingediend. De tussenkomst is toegestaan bij beschikking van 2 oktober 2013. De tussenkomende partij heeft een memorie ingediend.

Auditeur Ronny Vercruyssen heeft een verslag opgesteld.

Verzoeker heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De tussenkomende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 23 oktober 2014.

Staatsraad Peter Sourbron heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Thomas Eyskens, die verschijnt voor verzoeker, advocaat Stijn Van Hulle, die loco advocaat Dirk Abbeloos verschijnt voor de verwerende partij, en advocaat Koen Van Wysberge, die verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Auditeur Ronny Vercruyssen heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De BVBA Van Meervenne, tussenkomende partij, exploiteert een pluimveehouderij op percelen die zijn gelegen aan de Middelstraat 117 te Merchtem en kadastraal bekend zijn onder afdeling 1, sectie A, nrs. 252/c en 252/d. Gezien vanaf de straatkant bevinden zich op dit terrein, aan de linkerkant (zuidoostelijk), achtereenvolgens een woning, een loods en drie stallen en, aan de rechterkant (noordwestelijk), een stal, een loods en vier stallen. De achterkant van het terrein is zuidwestelijk gesitueerd.

Verzoeker woont naast de inrichting, aan de Middelstraat 115A.

Volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 7 maart 1977 vastgestelde gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse, is de inrichting - net als de woning van verzoeker - gelegen in agrarisch gebied.

3.2. De exploitant wenst zijn bedrijf, waarin maximaal 130.000 vleeskippen gehouden mogen worden, grondig te moderniseren.

3.3. Bij besluit van 17 december 2008 verleent het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Merchtem aan de tussenkomende partij de voorwaardelijke vergunning voor het bouwen van drie kippenstallen en een loods (na het slopen van negen stallen), het aanleggen van een betonverharding en het inbuizen van een gracht. Als een van de vergunningsvoorwaarden geldt dat er een groenzone moet worden ingericht volgens het goedgekeurde beplantingsplan.

3.4. Op 29 januari 2009 dient de tussenkomende partij een milieuvergunningsaanvraag in voor het verder exploiteren van de inrichting en de verandering ervan door wijziging en uitbreiding. De maximale capaciteit voor het houden van 130.000 kippen blijft evenwel ongewijzigd.

3.5. Bij besluit van 9 juli 2009 verleent de deputatie van de provincie Vlaams-Brabant de gevraagde milieuvergunning. Deze beslissing wordt in beroep grotendeels bevestigd met een besluit van 19 januari 2010 van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur.

3.6. Bij arrest nr. 218.483 van 15 maart 2012 vernietigt de Raad van State het voormelde ministerieel besluit van 19 januari 2010.

3.7. Op 23 april 2012 dient de tussenkomende partij een nieuwe milieuvergunningsaanvraag in voor het verder exploiteren en veranderen van de betrokken kippenkwekerij, met als voorwerp:

- 6 stallen voor het houden van 84.000 slachtkippen (14.000 kippen per stal);
- een transformator met een vermogen van 100 kVA;
- stallen van 3 voertuigen en/of aanhangwagens;
- opslag van 19.500 liter stookolie in 5 bovengrondse houders (3 x 5.000 liter, 2.000 liter en 2.500 liter);
- 1 verdeelslang horende bij de houder van 2.000 liter petroleum;
- 1.500 liter of kg ontsmettingsmiddelen en poetsproducten in kleine verpakkingen;
- opslag van spoelwater, afkomstig van het reinigen van de stallen in 2 ondergrondse citernes van 40 m³;
- en noodstroomgroep met een vermogen van 117 kW;
- 12 warmeluchtblazers met elk een vermogen van 96 kW (totaal vermogen: 1.152 kW);
- een grondwaterwinning met een maximaal opgepompt debiet van 9.000 m³/jaar.

3.8. Bij besluit van 8 november 2012 verleent de deputatie van de provincie Vlaams-Brabant de gevraagde milieuvergunning voor een termijn van 20 jaar.

3.9. Tegen dit besluit wordt op 27 december 2012, onder andere namens verzoeker, een beroepschrift ingediend bij de Vlaamse minister van Leefmilieu.

3.10. Na het inwinnen van de nodige adviezen, verklaart de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur bij besluit 17 juni 2013 het beroep gedeeltelijk gegrond en wordt het besluit van 8 november 2012 van de deputatie van de provincie Vlaams-Brabant gewijzigd als volgt:

“Aan artikel 4, §2, van het bestreden besluit worden de volgende bijzondere voorwaarden toegevoegd:

‘Artikel 4. §2, 4. De stallen 6 en 7 gelegen naast het perceel 251 m worden buiten gebruik gesteld voor het houden van slachtkippen.

Artikel 4. §2, 5. De exploitant voorziet een opvang van minstens 70 m³ hemelwater met het oog op hergebruik in het kader van de reiniging van de stallen.”.

Dit is het thans bestreden besluit.

IV. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

4. In het eerste middel voert verzoeker de schending aan van artikel 7.4.4, § 1, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (hierna: VCRO), van artikel 17, eerste lid, van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning (hierna: milieuvergunningsdecreet), van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (hierna: motiveringswet), van de artikelen 21, § 2, 2°, 29, 2°.

en “53, 3°, b)” (lees: 52, 3°, b)) van het besluit van de Vlaamse regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning (hierna: Vlarem I), van artikel 11.4.1 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen (hierna: inrichtingsbesluit), van het gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse, van de materiële motiveringsplicht, het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Verzoeker stelt in essentie dat zijn beroepsgrieven onzorgvuldig zijn onderzocht door de Vlaamse minister. Uit de formele en materiële motivering van het bestreden besluit zou niet blijken waarom de decisieve beroepsargumenten niet in aanmerking werden genomen. De motieven op grond waarvan de minister oordeelt dat de aangevraagde milieuvergunning inpasbaar is in de goede ruimtelijke ordening zijn niet afdoende en niet voldoende concreet op de zaak betrokken.

In de toelichting bij het middel wijst verzoeker er vooreerst op dat uit artikel 7.4.4, § 1, VCRO volgt dat het toepasselijke gewestplanvoorschrift inzake agrarische gebieden (artikel 11.4.1 van het inrichtingsbesluit) bindende en verordenende kracht heeft, dat artikel 17, eerste lid, van het milieuvergunningsdecreet bepaalt dat de beslissing over de vergunningsaanvraag met redenen moet zijn omkleed en de Vlaamse regering er de vorm en de inhoudelijke elementen van bepaalt, dat luidens artikel 52, 3°, b), van Vlarem I de uitspraak van de minister een gemotiveerde beslissing moet omvatten over de aanspraken en bezwaren die door de indiener(s) van het beroep werden gesteld, dat gelet op de artikelen 2 en 3 van de motiveringswet de motivering afdoende moet zijn, en dat uit de artikelen 21, § 2, 2°, en 29, 2°, van Vlarem I volgt dat de vergunningverlenende overheid moet nagaan of de inrichting verenigbaar is met de omgeving en de goede plaatselijke ruimtelijke ordening.

Vervolgens bekritiseert verzoeker de overwegingen van het bestreden besluit met betrekking tot de inpasbaarheid van de inrichting in de goede ruimtelijke ordening en de onmiddellijke omgeving.

Verzoeker stelt vooreerst dat de minister onterecht heeft besloten dat er sprake is van een bestaande inrichting. Zo wordt inzake de beroepsgrief dat niet blijkt welke werken zijn vergund in 1969 weliswaar overwogen dat er sprake zou zijn van een vermoeden van vergunning, maar wordt niets ingebracht - ook niet een vermoeden van vergunning - tegen de beroepsgrief dat er geen stedenbouwkundige vergunning voorligt voor de verharding van het integrale terrein die cruciaal is voor de actuele uitbating van het bedrijf. Ook is er geen stedenbouwkundige vergunning voor de noodventilatoren en wordt niet aannemelijk gemaakt dat dergelijke vergunning niet vereist zou zijn. Nochtans is de vergunde situatie - en niet de feitelijke - van belang om de kwalificatie van een bestaande inrichting te onderzoeken. Er is dan ook niet deugdelijk aangetoond dat er sprake is van een bestaande inrichting in de zin van artikel 1.1.2 van Vlarem I, zodat de inplantingsregels van “artikel 3.2.1.1.3” (lees: 3.2.1.1) van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (hierna: Vlarem II) in principe wel van toepassing zijn en de aangevraagde inrichting moet voldoen aan alle voorwaarden van “artikel 32.1.2” (lees: 3.2.1.2) van Vlarem II.

De overweging dat een landelijk woongebied geen hindergevoelig bestemmingsgebied is, en dus, wat betreft hinder, op voet van gelijkheid met een agrarisch gebied moet worden behandeld, is onjuist en bovendien geen argument dat relevant is voor de beoordeling van de inpasbaarheid van het aangevraagde in de goede ruimtelijke ordening. In beginsel is de vergunde uitbating, gelet op artikel 5.9.5.3, § 3, van Vlarem II, immers verboden in een landelijk woongebied. Mogelijk bepaalt artikel 5.9.5.3, § 5, van Vlarem II geen gekwantificeerde afstandsbepalingen ten aanzien van een landelijk woongebied, maar dit houdt niet in dat de verenigbaarheid van de uitbating met het in de onmiddellijke omgeving aanwezige woongebied met landelijk karakter, per

hypothese moet worden aangenomen. Daarbij viseren deze voorschriften van Vlare II de beoordeling van de hinderlijkheid van de inrichting, maar niet de inpasbaarheid ervan in de goede ruimtelijke ordening.

Uit artikel 11.4.1 van het inrichtingsbesluit kan men geen andere conclusie afleiden. Hoewel het correct is dat de daarin voorgeschreven en gekwantificeerde afstandsregels niet van toepassing worden verklaard op een landelijk woongebied, houdt dit niet in dat de verenigbaarheid van een intensief veeteeltbedrijf met de bewoning in een landelijk woongebied a priori en zonder enig verder concreet onderzoek moet worden aanvaard. Het vereiste van de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening verzet zich tegen de afwezigheid van de concrete beoordeling van de inpasbaarheid van de aangevraagde inrichting in de goede ruimtelijke ordening.

De minister overweegt ook ten onrechte dat, wat betreft de zuiver stedenbouwkundige beoordeling in het licht van artikel 11.4.1 van het inrichtingsbesluit, het bedrijf moet worden beschouwd als een bestaande inrichting die aan de toepassing van de in deze bepaling uitdrukkelijk voorgeschreven afstandsregels zou ontsnappen.

Wat betreft de overweging dat de ingenomen oppervlakte ongewijzigd blijft, stelt verzoeker dat dit de ruimtelijke inpasbaarheid van het bedrijf niet verantwoordt omdat de bestaande toestand als motiveringselement te dezen niet pertinent is, al is het maar omdat die toestand in het verleden werd gecreëerd, al dan niet op grond van een stedenbouwkundige vergunning, op een ogenblik dat het Buggenhoutbos nog niet was beschermd als een habitatrichtlijngebied. Ook de overweging dat er zelfs minder oppervlakte wordt benut is niet pertinent voor die inpasbaarheid. Die overweging betreft immers de drie loodsen die niet meer zullen worden gebruikt als kippenstal, maar die wel nog behouden blijven en zo een negatieve invloed blijven hebben op de ruimtelijke aanvaardbaarheid van het bedrijf. De aanwezigheid van die drie te desaffecteren loodsen verhindert immers, samen met nog een vierde gedesaffekteerde loods, een

afdoende buffering ten aanzien van de eigendom van verzoeker. Vervolgens voert verzoeker aan dat ten aanzien van de integratie van het bedrijf in het landschap, de inpasbaarheid van het bedrijf in de goede ruimtelijke ordening en zijn onmiddellijke omgeving, moet worden vastgesteld dat de buffering van het bedrijf op een kennelijk onredelijke wijze als afdoende wordt beoordeeld. Hiertoe wijst hij er op dat de minister zelf stelt dat het bedrijf “grotendeels” aan het zicht wordt onttrokken terwijl het ligt in een omgeving “gekenmerkt door een landelijk uiterlijk”, dat het kennelijk onzorgvuldig en onredelijk is dat de minister de ruimtelijke inpasbaarheid ten aanzien van het habitatrictlijngebied Buggenhoutbos op geen enkele wijze in haar beoordeling betreft, dat de minister de in de omgeving aanwezige bebouwing minimaliseert terwijl de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie (hierna: GMVC) in een advies over een vroegere vergunningsaanvraag stelde “dat de onmiddellijke omgeving van de inrichting vrij dicht bebouwd is”, dat deze tegenstrijdigheid tussen de feitelijke beoordelingen niet wordt opgeheven door het feit dat deze adviescommissie in het advies over voorliggende aanvraag niet langer spreekt over een vrij dichte bebouwing, en dat uit het eerstvermelde advies, dat steunt op de bevindingen van het voorafgaande milieueffectenrapport (hierna: MER), op zich al blijkt dat de beoordeling van de ruimtelijke inpasbaarheid van de bestaande situatie niet draagkrachtig is.

Ook bekritiseert verzoeker - ondersteund met fotomateriaal - diverse uitgangspunten van het bestreden besluit. Zo geeft hij inzake de noordoostelijke perceelsgrens aan dat uit het bijgebrachte luchtfotomateriaal blijkt dat de verwerende partij ten onrechte stelt dat er al een groenscherm bestaat aan die zijde; enkel ten zuiden van de bestaande exploitatiewoning is wat groen voorzien. De bijzondere vergunningsvoorwaarde over de aanleg van een dicht en hoog groenscherm - namelijk een rij populieren - is niet van aard om de negatieve visuele invloed op de omgeving en het habitatrictlijngebied te milderen. Het Agentschap voor Natuur en Bos heeft in zijn advies van 22 mei 2012 een vergelijkbare bedenking geformuleerd. De verwerende partij zou daar zonder enige verantwoording aan voorbijgaan.

Wat betreft de voorgestelde verdere optimalisatie aan de grens tussen zijn eigendom en het betrokken bedrijfsterrein, merkt verzoeker op dat het niet duidelijk is of de verwerende partij het groenscherp op zijn eigendom voldoende acht om de ruimtelijke inpasbaarheid van de inrichting als positief te beoordelen, dat uit het door hem bijgebrachte fotomateriaal blijkt dat het bestaande groenscherp niet volstaat, dat de verwerende partij geheel voorbijgaat aan zijn beroepsargument dat de tussenkommende partij geen enkele bufferende inspanning voorziet aan de betrokken perceelsgrens, dat het qua onderzoek naar de verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening niet volstaat om te wijzen op het feit dat de stallen zes tot en met negen zo goed als tegen de perceelsgrens zijn opgericht en dat het daarom niet mogelijk is om op zijn perceel een afdoende groenscherp te voorzien, dat de overweging dat zij geen sloopverplichting voor de te desaffacteren loodsen zou kunnen opleggen om te voorzien in een buffer op het bedrijfsterrein op geen rechtsgrond steunt en het feit dat de aanvrager het voorwerp van de vergunning bepaalt daarbij niet relevant is, dat het te dezen gaat over de kwestie onder welke voorwaarden een milieuvergunning wordt goedgekeurd, dat de uitvoering van de milieuvergunning zou inhouden dat de exploitant moet overgaan tot de sloop van de twee loodsen om de buffer te realiseren, dat zulks niet gelijk te stellen is met de verplichte uitvoering van een rechterlijke afbraakveroordeling, dat de exploitant vrij kiest of hij de vergunning uitvoert of niet, dat al vijf jaar geleden is vastgesteld dat de betrokken loodsen verouderd zijn en zijn opgericht onder asbesthoudende dakplaten die door de tussenkommende partij met een hogedrukreiniger worden gereinigd en waartegen een klacht is ingediend, dat het van belang is dat de vergunningverlenende overheid een bijzondere vergunningsvoorwaarde kan opleggen om de aanvraag in overeenstemming te brengen met het vereiste van de bescherming van mens en leefmilieu, dat artikel 17, tweede lid, van het milieuvergunningsdecreet de rechtsgrond vormt voor het opleggen van vergunningsvoorwaarden, en dat in het licht van artikel 21, § 1, van hetzelfde decreet niet kan worden begrepen waarom een derde belanghebbende het opleggen van een bijzondere vergunningsvoorwaarde niet kan vragen in het kader van het georganiseerd administratief beroep. Betreffende de zuidwestelijke perceelsgrens stelt verzoeker

dat de verwerende partij uit het oog verliest dat die grens schuin loopt ten opzichte van de twee achterste loodsen, waardoor er uiteindelijk slechts twee driehoekige zones voor een groenscherm beschikbaar zijn. Het is dus uitgesloten dat aan deze zijde een hoog en dicht groenscherm wordt aangeplant dat het bedrijf ruimtelijk gezien afschermt van de achterliggende woningen. De tussenkomen partij toont ook niet aan dat zij enig recht heeft om de uitbreiding van het groenscherm op de achterliggende aangrenzende landbouwgrond te realiseren. Voorts beantwoordt de overweging dat het groenscherm aan deze grens in de toekomst nog verder zal worden vervolledigd om de buffering verder te optimaliseren niet aan het vereiste van een afdoende motivering. Er is feitelijk geen plaats voor de vereiste optimalisering, minstens is de vervulling van deze voorwaarde afhankelijk van het akkoord van de eigenaar van het aangrenzende perceel.

Met betrekking tot de noordwestelijke perceelsgrens is het uitgangspunt van de verwerende partij dat er geen groenscherm is voorzien en dat dit in de toekomst ook niet mogelijk zal zijn omdat de stallingen daar tot aan de perceelsgrens staan. Dienaangaande stelt verzoeker dat daarmee de flank van het bedrijf die gericht is naar het habitatrictlijngebied geheel ongebufferd is, dat hij uitdrukkelijk in zijn administratief beroepschrift heeft benadrukt dat de noordelijke punt van het terrein op 235 meter van het habitatrictlijngebied ligt, dat het Agentschap voor Natuur en Bos in zijn advies van 22 mei 2012 heeft gesteld dat er enkel geen significant negatieve effecten op het habitatrictlijngebied te verwachten zijn als een “dicht en hoog scherm zo dicht mogelijk bij het bedrijf langs de noordwestelijke en noordoostelijke zijde” wordt voorzien, dat het Agentschap bij zijn advies zelfs geen rekening heeft gehouden met de overheersende zuidwestelijke windrichting waardoor de hinder overheersend via de geheel niet gebufferde zijde van het terrein in de richting van en naar het habitatrictlijngebied wordt gestuwd, dat de verwerende partij niet motiveert waarom zij de strekking van het advies van het Agentschap naast zich neerlegt, dat de standaardmotivering dat van de bewoners van een agrarisch gebied een hogere tolerantie mag worden verwacht niet relevant is voor de inpasbaarheid ten aanzien van het habitatrictlijngebied, dat de verwerende partij in haar besluit meer

aandacht schenkt aan de bewoners van het landelijk woongebied dan aan het habitatrichtlijngebied hoewel de inrichting dichterbij dit laatste gebied ligt, en - ten overvloede - dat het typemotief dat van de bewoners van een agrarisch gebied een hogere tolerantie mag worden verwacht hoe dan ook niet deugdelijk is.

Ook meent verzoeker dat de verwerende partij ten onrechte stelt dat enkel rekening moet worden gehouden met de vier “zonevreemde” woningen die in een straal van 100 meter rond het bedrijf gesitueerd zijn. Daarom treft hij naar het advies van de GMVC van 13 oktober 2009, alsook naar zijn bezwaarschrift waarin werd gewezen op het dicht bewoond karakter van de wijk. De verwerende partij moest volgens verzoeker verantwoorden waarom zij vandaag klaarblijkelijk een kleinere perimeter in aanmerking neemt als onmiddellijke omgeving. Inzake de hogere tolerantiegraad die mag worden verwacht van bewoners van een landelijk woongebied en een agrarisch gebied, stelt verzoeker dat dit een inhoudsloos typeargument betreft. Voorts merkt verzoeker op dat de vergunde capaciteit niet van belang is om de ruimtelijke inpasbaarheid te beoordelen, aangezien de bestaande verschijningsvorm van het bedrijf behouden blijft. Die vergunde capaciteit is overigens volgens verzoeker ook niet afgenomen, maar wel toegenomen. Relevant is volgens hem dat de gemiddelde bezettingsgraad van de inrichting op jaarbasis wordt onderzocht, waarin de impact van de leegstand van de loodsen ook wordt verrekend. Uit het MER blijkt dat de bestaande gemiddelde jaarbezetting 67.000 kippen betrof, rekening houdend met het gegeven dat de stallen tussen twee ronden zo een drietal weken leegstonden en er dus zo een 5,5 ronden per jaar waren. Volgens de vergunde exploitatie bedraagt de gemiddelde bezetting op jaarbasis 84.000 kippen (545.000 kippen op jaarbasis, volgens een ritme van 6,5 ronden per jaar). Hoewel het aantal aangevraagde plaatsen afneemt, wordt de productietechniek geïntensifieerd. Daarmee neemt ook de hinder toe. De gemiddelde jaarbezetting is met andere woorden het pertinente toetsingscriterium om de hinder in kaart te brengen.

5. In haar memorie van antwoord stelt de verwerende partij dat het middel feitelijke en juridische grondslag mist, nu zij de feiten waarop haar

beoordeling steunt correct heeft vastgesteld en op grond van die feiten in redelijkheid heeft kunnen oordelen dat de gevraagde inrichting de verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening niet in gevaar brengt.

Concreet wijst zij er op dat de bewering van verzoeker dat het niet gaat om een bestaande inrichting, niet ernstig kan worden genomen. Op het betrokken perceel wordt immers al enkele decennia een pluimveehouderij geëxploiteerd, wat ook blijkt uit de vergunningshistoriek van de inrichting. Voorts stelt de verwerende partij dat verzoeker verwarring creëert omtrent de afstandsregels van het nochtans duidelijke artikel 5.9.5.3, § 5, van Vlarem II, waaruit blijkt dat woongebied met landelijk karakter geen hindergevoelig gebied is. Wat betreft de buffering zet de verwerende partij uiteen dat de aanpalende percelen en de ruimere omgeving zijn gekenmerkt door een landelijk uiterlijk, dat het bedrijf al grotendeels wordt onttrokken aan het zicht door het bestaande - nog te vervolledigen en te optimaliseren - groenscherm aan de voorkant en de achterkant, dat gelet op het feit dat de stallen nauwelijks opgemerkt kunnen worden omdat ze zeer laag zijn en gelet op de nota van de gemeente Merchtem aan de kant van de woning van verzoeker geen hinder te verwachten is, dat enkel de noordwestelijke zijde van het bedrijf - waar geen enkele bewoning is - niet is gebufferd, dat gelet op het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos van 28 januari 2013 ook ten opzichte van het op ruime afstand gelegen habitatrictlijngebied geen nadelig effect te verwachten is, en dat voor het overige kan worden verwezen naar de in het bestreden besluit bevestigde bijzondere voorwaarde dat de exploitant in het eerstvolgende plantseizoen moet voorzien in een dicht en hoog groenscherm.

6. In haar memorie werpt de tussenkomende partij op dat het middel onontvankelijk is. Volgens haar spoort het middel niet met de strekking van de erin aangehaalde, geschonden geachte bepalingen. Verzoeker bouwt zijn middel immers quasi uitsluitend op vanuit de invalshoek dat zijn stedenbouwkundige beroepsargumenten onvoldoende zouden zijn beantwoord in het bestreden besluit, in plaats van dat besluit te toetsen aan de in het middel aangehaalde bepalingen en de rechtspraak van de Raad van State inzake de

stedenbouwkundige motivering van de goede ruimtelijke ordening. Het middel is om die reden in zijn totaliteit onontvankelijk. Minstens is het middel onontvankelijk in zoverre de toelichting ervan betrekking heeft op de beweerde niet afdoende beantwoording van verzoekers beroepsgrievens.

Ten gronde stelt de tussenkomende partij in essentie dat het bestreden besluit zich niet beperkt tot een nietszeggende standaardmotivering of tot een loutere toetsing van de aanvraag aan de gewestplanbestemming of tot de vaststelling dat er in de agrarische gebieden een hogere tolerantie mag worden verwacht ten opzichte van veehouderijen, maar omvat zij integendeel een concrete motivering waarbij onder meer wordt uitgegaan van de omvang en het vergund karakter van het bestaande bedrijf, de inperking van de capaciteit via het voorwerp van de vergunningsaanvraag, de ligging van het bedrijf ten opzichte van de verder gelegen zone-eigen woningen en de dichterbij gelegen zonevreemde woningen.

Verzoeker slaagt er volgens de tussenkomende partij niet in om aan te tonen dat de vergunningverlenende overheid is uitgegaan van onjuiste gegevens of dat haar oordeel kennelijk onredelijk is. Zij argumenteert daarbij dat het bedrijf minstens - overeenkomstig artikel 5.1.3, § 2, VCRO - als een “vergund geacht” bedrijf moet worden beschouwd en dat noch de aanwezigheid van de verharding, noch de aanwezigheid van de noodventilatie, het statuut van “hoofdzakelijk vergund” ontnemt aan de bedrijfsgebouwen. De verwerende partij kon dan ook terecht vaststellen dat de bedrijfsgebouwen bestaand en hoofdzakelijk vergund zijn en dus om die reden niet onderworpen zijn aan de verbods- en afstandsregels opgenomen in artikel 11 van het inrichtingsbesluit.

De tussenkomende partij benadrukt dat het bestreden besluit nergens oplegt dat het volledige bedrijf zou moeten worden gebufferd en dat het in die context evenmin onuitvoerbaar voorwaarden oplegt.

Tot slot wijst de tussenkomende partij er op dat verzoeker ten onrechte stelt dat inzake de capaciteit van het bedrijf moet worden gekeken naar de

gemiddelde jaarbezetting. Uit de indelingslijst bij Vlarem I blijkt immers dat de vergunningsplicht is ingevoerd op basis van beschikbare stalplaatsen voor dieren en niet op basis van gemiddelde jaarbezetting. Rubriek 9.3.c.2 van de indelingslijst spreekt in dit verband van stallen voor vleeskippen en niet van een gemiddelde jaarlijkse productiecapaciteit. Dit houdt dus in dat de beschikbare stalcapaciteit voor vergunningsplichtige dieren doorslaggevend is om na te gaan of een milieuvergunningsaanvraag een uitbreiding voor een bepaalde rubriek beoogt. Gelet hierop is er geenszins sprake van een capaciteitstoename, maar van een duidelijke vermindering, want er worden twee stallen buiten gebruik gesteld en gewijzigd van functie. Daarbij moet nog worden opgemerkt dat het MER en de eerdere adviezen, verleend in een voorafgaand vergunningsdossier, niet dienend zijn.

7. In zijn memorie van wederantwoord dupliceert verzoeker met betrekking tot de ontvankelijkheid van het middel dat alleen al uit de tien bladzijden lange poging tot weerlegging ervan blijkt dat de tussenkomende partij - net zoals het Vlaamse Gewest - wel degelijk het middel heeft begrepen. Ook stelt hij dat er geen rechtsgrond bestaat die toelaat dat de ontvankelijkheid van een middel wordt beoordeeld op grond van de vergelijking tussen de in de aanhef van het middel opgeworpen geschonden geachte bepalingen en de in de toelichting opgeworpen geschonden geachte bepalingen. In werkelijkheid wordt, aldus verzoeker, zowel in de aanhef van het middel als in de toelichting ervan gewezen op het niet afdoende weerleggen van de administratieve beroepsgrievens inzake de inpasbaarheid in de goede ruimtelijke ordening, alsook op de niet afdoende verantwoording van de inpasbaarheid in de goede ruimtelijke ordening op zich.

Ten gronde brengt verzoeker nog aan dat de verwijzing van de verwerende partij naar de diverse stedenbouwkundige vergunningen en milieuvergunningen van het bedrijf, de kritiek niet weerlegt inzake de vaagheid waarmee de figuur van het vermoeden van vergunning is toegepast op de verhardingen. Immers, de milieuvergunningen zijn dienaangaande van geen tel, uit het verweer blijkt niet waarom de stedenbouwkundige vergunning van 1969 wel

betrekking zou hebben op de verhardingen en de verwijzing naar de vergunning van 17 december 2008 bewijst precies dat de verharding voordien niet was vergund. Die vergunning van 2008 is overigens vervallen, al is het maar omdat de overeenstemmende milieuvergunning definitief werd geweigerd op 30 oktober 2013. Voorts merkt verzoeker op dat het voor de kwalificatie van een bestaande inrichting, niet volstaat dat zonder meer wordt verwezen naar een stedenbouwkundige vergunning die dateert van voor de inwerkingtreding van het gewestplan. Minstens moet ook bewijskrachtig worden aangegeven wat de draagwijdte van die oude stedenbouwkundige vergunning is, te meer daar verzoeker steeds heeft voorgehouden dat de verhardingen niet in deze oude vergunning zijn begrepen. Vervolgens voert verzoeker aan dat, zelfs als de tussenkomende partij terecht opmerkt dat de minister niet voorhoudt dat het bedrijf volledig aan het zicht moet worden onttrokken, zulks niets afdoet aan de grief dat de verwerende partij alle pertinente ruimtelijke elementen uit de omgeving moet betrekken om de ruimtelijke inpasbaarheid te verantwoorden. Ook stelt verzoeker dat de beoordeling van de onmiddellijke omgeving door de GMVC geen uitstaans heeft met het voorwerp van de vergunning als dusdanig. Dit geldt des te meer nu in het bestreden besluit de ruimtelijke inpasbaarheid van het bestaande bedrijf wordt beoordeeld en er sinds 2009 woningen zijn bijgebouwd aan de Nieuwbaan en de Processiebaan die allemaal zijn gelegen op een afstand van ongeveer 300 meter van de inrichting. Het verweer van de tussenkomende partij dat het voorwerp van de voorliggende vergunning sterk is gewijzigd ten opzichte van het voorwerp van de vorige (vernietigde) vergunning en dat om deze reden het advies van de GMVC, geformuleerd tijdens de vorige vergunningsprocedure, van geen tel is, kan dan ook niet overtuigen.

Tot slot wijst verzoeker er op dat de stalcapaciteit blijkbaar relevant is voor de bepaling van de indelingslijst bij Vlarem I, maar dat op het vlak van de beoordeling van de hinder voor mens en milieu alle vormen van hinder moeten worden betrokken en dus ook de gemiddelde stalbezetting. Het is immers evident dat - in het geval van een identieke stalcapaciteit - in principe een lage gemiddelde stalbezetting minder hinder voor mens en milieu met zich meebrengt

dan een hoge gemiddelde stalbezetting. Een milieuvergunningaanvraag voor een bepaalde stalcapaciteit kan dan ook slechts op een concrete wijze worden beoordeeld, voor zover ook de gemiddelde stalbezetting bij de beoordeling wordt betrokken.

8. In zijn laatste memorie doet verzoeker gelden dat enkel bij fundamenteel gewijzigde feitelijke en/of juridische omstandigheden, het eerdere advies zijn actualiteit verliest, dat hij niet betwist dat het meest recente advies van de GMVC in aanmerking moet worden genomen, maar dat dit inzake de feitelijke vaststellingen evenwel niet kan verschillen van het advies van 13 oktober 2009 voor wat betreft de beschrijving van de onmiddellijke omgeving, dat het feit dat het voorwerp van de thans bestreden vergunning sterk zou zijn gewijzigd ten opzichte van het voorwerp van de vorige vernietigde vergunning, niet als afdoende reden kan worden aangewend om te rechtvaardigen dat de feitelijke vaststellingen van het eerste advies niet meer zouden gelden, nu de beoordeling van de GMVC van de onmiddellijke omgeving geen uitstaans heeft met het voorwerp van de vergunning als dusdanig, dat ter zake van de bouwdichtheid een andere beoordeling zou moeten worden gegeven, die enkel betrekking kan hebben op een dichtere bebouwing, nu er sinds 2009 woningen zijn bijgebouwd aan de Nieuwbaan en de Processiebaan, die allemaal zijn gelegen op een afstand van ongeveer 300 meter van de inrichting en dat de schending van het zorgvuldigheidsbeginsel nog flagranter is, aangezien de verwerende partij blijft uitgaan van de veronderstelling dat er slechts enkele woningen in de omgeving zijn gelegen. Voorts benadrukt verzoeker dat er een duidelijke tegenstrijdigheid is tussen het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos van 22 mei 2012 en dat van 28 januari 2013, dat in het advies van 22 mei 2012 de voorwaarde wordt opgelegd van een dicht en hoog groenscherm zo dicht mogelijk bij het bedrijf aan de noordwestelijke en noordoostelijke zijde met het oog op het indijken van het verspreidingspatroon van de ventilatielucht en de meegevoerde verzuurde en vermestende stoffen, terwijl in het advies van 28 januari 2013 - dat in het bestreden besluit wordt gevolgd - het aanbevolen groenscherm wordt verplaatst naar de noordoostelijke en zuidwestelijke zijde. Er wordt dus in het tweede advies geen enkel groenscherm

meer voorzien aan de noordwestelijke zijde terwijl de site nochtans juist daar grenst aan het habitatrichtlijngebied en de zuidwestelijke windrichting overheersend is. Vervolgens beklemtoont verzoeker dat er niet wordt aangetoond dat de verhardingen bij de stallen werden gebouwd in de periode vanaf 22 april 1962 tot de eerste inwerkingtreding van het toepasselijke gewestplan, zodat er geen vermoeden van vergunning is. Nu het niet vaststaat dat er een vermoeden van vergunning geldt voor het bedrijf, kon de verwerende partij dan ook niet besluiten dat de stedenbouwkundige afstandsregels, zoals die vastgelegd zijn in artikel 11.4.1 van het inrichtingsbesluit, niet van toepassing zijn. Ook geeft verzoeker aan dat er blijkbaar sprake is van twaalf ventilatoren die in werkelijkheid gewoon verder als reguliere ventilatoren - en dus geen noodventilatoren - zullen worden gebruikt, dat het aanvraagdossier niet toelaat om het gebruik en/of de capaciteit van de bestaande verticale uitstootpunten in te schatten, dat de noodventilatoren een wezenlijk element blijken uit te maken zonder dewelke er geen sprake kan zijn van een bestaande vergunde inrichting, dat in elk geval de betrokken beroepsgrief niet zorgvuldig is onderzocht en dat de minister - gelet op de ontbrekende noodventilatoren - niet zomaar kon besluiten dat de aangevraagde inrichting een bestaande vergunde inrichting is. Uit de ontstentenis van een wettelijke of reglementaire verplichting om een groenscherm op te richten kan volgens verzoeker niet worden afgeleid dat bouwwerken die betrekking hebben op landbouw in een agrarisch gebied niet aan het zicht moeten worden onttrokken door middel van een groenscherm. Er is immers de verplichting om de aanvraag in overeenstemming te brengen met het vereiste van de bescherming van mens en leefmilieu. Het opleggen van een buffer is daarbij een van de meest gangbare bijzondere vergunningsvoorwaarden. Tot slot voert verzoeker nog aan dat het kennelijk onredelijk en onzorgvuldig is dat de verwerende partij de ruimtelijke inpasbaarheid ten aanzien van het habitatrichtlijngebied Buggenhoutbos - dat een van de pertinente ruimtelijke elementen uit de omgeving is - op geen enkele wijze in haar beoordeling betreft.

9. In haar laatste memorie benadrukt de tussenkomende partij inzake de ontvankelijkheid van het middel, dat het niet is omdat zij bij het voeren van haar verweer poogt om aan het geformuleerde middel een in haar ogen zo logisch mogelijk antwoord te bieden, dat er op grond daarvan moet worden besloten dat het middel, zoals door haar begrepen en geherformuleerd, ontvankelijk zou zijn.

Ten gronde stelt zij dat de effecten van de inrichting op de onmiddellijke omgeving en op de speciale beschermingszones in de omgeving omstandig zijn onderzocht in het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos van 28 januari 2013. Zo wordt in het advies vermeld dat specifiek inzake verzurende en vermestende depositie de aanvraag de drempel van 50% van de kritische last/streefwaarde voor zuur eikenbos niet overschrijdt, zodat er geen verslechtering te verwachten valt van de natuurlijke kenmerken van het bos. Hierbij moet ook worden opgemerkt dat het Agentschap geenszins aandringt op de aanleg van een dicht en dens groenscherm rondom het bedrijf. Voorts merkt de tussenkomende partij op dat een vermindering van de veebezetting met tweederden in vergelijking met de eerder aangevraagde veebezetting en de keuze voor het aanwenden van de bestaande stallen in plaats van de bouw van nieuwe stallen, kan worden gekwalificeerd als belangrijke gewijzigde omstandigheden.

Beoordeling

Ontvankelijkheid van het middel

10. Onder een middel in de zin van artikel 2, § 1, 3°, van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, moet de voldoende en duidelijke omschrijving worden verstaan van de geschonden geachte rechtsregels en/of -beginselen en van de wijze waarop deze rechtsregels en/of -beginselen zouden zijn geschonden.

Te dezen voldoet de uiteenzetting van verzoeker aan voormelde vereisten.

De exceptie is ongegrond.

Gegrontheid van het middel

11. In de voor de beoordeling van het middel relevante motieven van het bestreden besluit wordt het volgende overwogen:

“Overwegende dat het agrarisch gebied, overeenkomstig artikel 11 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen, bestemd is voor de landbouw in de ruime zin en behoudens bijzondere bepalingen alleen de voor het bedrijf noodzakelijke gebouwen alsmede de woning van de exploitanten mag bevatten, benevens verblijfsgellegenheid voor zover deze een integrerend deel van een leefbaar bedrijf uitmaakt en ook de para-agrarische bedrijven; dat gebouwen bestemd voor niet aan de grond gebonden agrarische bedrijven met industrieel karakter of voor intensieve veeteelt slechts mogen opgericht worden op ten minste 300 m van een woongebied of op ten minste 100 m van een woonuitbreidingsgebied, tenzij het een woongebied met landelijk karakter betreft; dat de afstand van 300 m en 100 m echter niet geldt in geval van de uitbreiding van bestaande bedrijven;

Overwegende dat uit dit bestemmingsvoorschrift volgt dat agrarische gebieden bestemd zijn voor landbouw in de ruime zin; dat hierin ook de ‘intensieve veeteelt’ begrepen wordt;

Overwegende dat aldus moet worden vastgesteld dat bedrijven, gelijkaardig aan het bedrijf niet worden gevisieerd door het bestemmingsvoorschrift ‘agrarisch gebied’; dat een bedrijf gericht op pluimveeteelt, inclusief stallen, bijgevolg in overeenstemming is met het toepasselijke bestemmingsvoorschrift;

Overwegende dat wat de afstandsregels, vermeld in artikel 11 van het Inrichtingsbesluit betreft, vastgesteld moet worden dat het bedrijf gelegen is op ongeveer 2 kilometer van woongebied en ongeveer 800 meter van woonuitbreidingsgebied; dat bijgevolg de voorziene afstandsregels worden nageleefd;

Overwegende dat het op te merken is dat voornoemde stedenbouwkundige afstandsregels bij een uitbreiding niet van toepassing zijn op bestaande bedrijven; dat dit ook geldt ten aanzien van het geval waarbij er geen uitbreiding voorligt maar waar daarentegen de ingenomen oppervlakte ongewijzigd blijft (en zelfs minder benut zal worden);

Overwegende dat in casu de stedenbouwkundige vergunning voor de bestaande stallen verleend werd op 11 september 1969; dat het bedrijf in

kwestie zodoende van vóór de inwerkingtreding van het gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse (goedgekeurd bij KB van 7 maart 1977) dateert en om die reden als een bestaand, vergund geacht, bedrijf moet worden beschouwd (cf. artikel 4.2.14, §2 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, hierna genoemd: 'VCRO'); dat ook de functie moet vergund geacht worden; dat aldus moet worden vastgesteld dat de betreffende stedenbouwkundige afstandsregels niet van toepassing zijn op voorliggende aanvraag;

Overwegende dat het bedrijf met al haar aanhorigheden in overeenstemming is met de toepasselijke bestemmingsvoorschriften 'agrarische gebied' overeenkomstig het gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse;

Overwegende dat moet worden vastgesteld dat de wijziging van de capaciteit van het bedrijf niets zal wijzigen aan de huidige uiterlijke kenmerken van het bedrijf; dat deze capaciteitswijziging enkel een interne wijziging met zich mee brengt; dat zo de stallen 6 en 7 uit het productieproces gelicht worden en zij verder ingeschakeld worden als zijnde eenvoudige opslagplaatsen;

Overwegende dat het bedrijf zich integreert in de onmiddellijke omgeving; dat de aanpalende percelen en de ruimere omgeving gekenmerkt zijn door een landelijk uiterlijk; dat daarenboven het bedrijf grotendeels aan het zicht onttrokken blijft door de buffering met een groenscherm; dat er reeds een groenscherm bestaat aan de voorkant (noordoosten) en de achterkant (zuidwesten); dat dit groenscherm in de toekomst nog verder zal worden vervolledigd om de buffering verder te optimaliseren; dat de noordwestelijke zijde van het bedrijf niet gebufferd is door een groenscherm en dit zal in de toekomst ook niet mogelijk zijn; dat de stallen van het bedrijf reeds op de perceelsgrens staan; dat in dit kader ook moet gewezen worden op het algemeen aanvaarde principe dat, omdat agrarische gebieden uitsluitend bestemd zijn voor landbouw, ze per definitie minder gevoelig zijn voor hinder afkomstig van de exploitatie van een veehouderij en dat ze bijgevolg een verhoogde graad van tolerantie veronderstellen in hoofde van de omwonenden;

Overwegende dat door het college van burgemeester en schepenen op 17 december 2008 nog een stedenbouwkundige vergunning verleend werd voor de bouw van 3 kippenstallen en een loods, het aanleggen van betonverharding en het inbuizen van een gracht;

Overwegende dat binnen een straal van 100 meter van het bedrijf er naast de eigen bedrijfswoning 4 zonevreemde woningen aanwezig zijn; dat alle overige woningen gelegen zijn op ongeveer 230 m binnen het woongebied met landelijk karakter gelegen langsheen de Nieuwbaan, het Leireken en de Peizegemstraat; dat bovenvermelde afstanden aantonen dat het bedrijf op voldoende afstand ligt van deze zone-eigen bebouwing; dat ook in het woongebied met landelijk karakter gezien de bestemmingsvoorschriften van dat gebied, de omwonenden een hogere tolerantiedrempel in acht moeten nemen ten opzichte van veeteeltbedrijven; dat gelet op het feit dat de vergunde capaciteit voor het bedrijf in kwestie drastisch verlaagd wordt, geoordeeld moet worden dat de hernieuwing van de milieuvergunning geenszins tot gevolg kan hebben dat de draagkracht van het gebied zou overschreden worden, zodat er evenmin overdreven ruimtelijke hinder te verwachten is voor de 4 zonevreemde woningen, laat staan voor de overige woningen die zich op ruime afstand van de vergunde inrichtingen bevinden;

Overwegende dat de exploitatie plaatsvindt in bestaande vergunde gebouwen; dat er met de voorliggende aanvraag geen uitbreiding van de betreffende gebouwen nagestreefd wordt; dat het voorwerp van het bestreden besluit enkel een interne wijziging betreft; dat stallen 6 en 7 niet langer dienst zullen doen als stal; dat daarentegen zij verder dienst zullen doen als opslagplaats; dat de schaal, het ruimtegebruik, de bouwdichtheid en de visueel-vormelijke elementen om die reden ongewijzigd blijven; dat de bestaande vergunde stallen geen afbreuk doen aan de huidige ordening van het gebied, die bovendien mede vorm wordt gegeven door de thans aanwezige vergunde stallen waarop de aanvraag betrekking heeft;

Overwegende dat de inrichting om bovenvermelde redenen verenigbaar is met de stedenbouwkundige voorschriften en de goede ruimtelijke ordening”.

12. Het wordt niet betwist dat de betrokken inrichting gelegen is in agrarisch gebied, dat onder “landbouw in de ruime zin”, waarvoor dergelijk gebied is bestemd, ook “intensieve veeteelt” wordt begrepen, en dat bijgevolg, zoals wordt gesteld in het bestreden besluit, “een bedrijf gericht op pluimveeteelt, inclusief stallen, [...] in overeenstemming is met het toepasselijke bestemmingsvoorschrift”.

Uit bijlage G2 bij de milieuvergunningsaanvraag blijkt dat er voor de percelen waarop de inrichting is gelegen, op 11 september 1969 een bouwvergunning werd verleend. De overweging in het bestreden besluit dat “de stedenbouwkundige vergunning voor de bestaande stallen verleend werd op 11 september 1969”, is dan ook feitelijk juist. De bewering van verzoeker dat de aanwezige verharding niet vergund zou zijn, is in het licht van voormelde vaststelling niet relevant; de inrichting blijkt op stedenbouwkundig vlak immers hoofdzakelijk vergund te zijn. Daarenboven geldt de vaststelling dat uit luchtfotomateriaal bijgebracht naar aanleiding van een klacht van verzoeker over de reiniging van mogelijk asbesthoudende golfplaten van de daken van de stallen, blijkt dat er geen sprake is van een verharding van het integrale terrein, maar slechts van de oprit en de centrale gang tussen de twee rijen stallen.

13. Tevens blijkt uit de hiervoor aangehaalde overwegingen van het bestreden besluit dat rekening is gehouden met de ligging van de inrichting en de omliggende bestemmingsgebieden, die concreet worden aangegeven. In dat

verband wordt in het bestreden besluit - op grond van de uitdrukkelijk opgegeven redenen - terecht overwogen dat de afstandsregels van artikel 11 van het inrichtingsbesluit te dezen niet van toepassing zijn. Of er al dan niet voldaan is aan de afstandsregels van artikel 5.9.5.3 van Vlarem II, is voor de in het middel bekritiseerde stedenbouwkundige beoordeling van de inpasbaarheid van de inrichting in de goede ruimtelijke ordening, niet dienstig.

14. Het enkele feit of al dan niet een bijkomende stedenbouwkundige vergunning moet worden aangevraagd voor de noodventilatoren, is een louter stedenbouwkundig aspect dat niet betrokken kan worden bij de beoordeling van de wettigheid van voorliggende milieuvergunning.

15. Wat betreft het volgens verzoeker noodzakelijk aan te leggen groenscherm, blijkt dat dit groenscherm er eerder op gericht zou moeten zijn om potentieel schadelijke emissies naar de omgeving tegen te gaan, zodat haar functie veeleer milieutechnisch van aard is en niet stedenbouwkundig.

16. Uit het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos van 28 januari 2013 kan worden afgeleid dat een volledig uitgebouwd groenscherm (“windsingel”) weliswaar te prefereren is, maar dat dit - om de in dit advies uiteengezette redenen - onmogelijk blijkt voor de exploitant. Hieruit leidt de verwerende partij in het bestreden besluit - op basis van het advies van 12 maart 2013 van de GMVC - af, dat de inrichting zoals men ze vergund wenst te zien, geen significant negatieve effecten heeft voor haar omgeving, het habitatrictlijngebied hierin inbegrepen. Verzoeker kan dan ook niet worden gevolgd waar hij stelt dat de verwerende partij op geen enkele wijze het habitatrictlijngebied (Buggenhoutbos) bij haar beoordeling heeft betrokken.

In zoverre verzoeker verwijst naar het eerdere advies van het Agentschap voor Natuur en Bos van 22 mei 2012, kan uit dit advies weliswaar worden afgeleid dat er bepaalde risico's bestaan, maar deze worden tegelijk genuanceerd waar er wordt gesteld dat er geen significant negatieve effecten op het

habitatrichtlijngebied te verwachten zijn wat de vermelde emissies betreft. Het advies in graad van beroep van dezelfde adviserende instantie kan dan ook niet worden beschouwd als tegenstrijdig met dit eerdere advies, maar moet eerder worden beschouwd als een verduidelijking met betrekking tot haar standpunt over het aan te leggen groenscherm. Hoe dan ook moet de verwerende partij niet aangeven waarom een advies dat in eerste aanleg ten behoeve van een andere overheid werd uitgebracht, al of niet wordt gevolgd.

17. Om voormelde redenen kan uit de motivering van het bestreden besluit worden afgeleid dat bij de beoordeling van de vergunningsaanvraag rekening is gehouden met de te verwachten hinder voor de onmiddellijke omgeving, met inbegrip van het nabijgelegen habitatrichtlijngebied. Deze motivering is afdoende om het bestreden besluit te verantwoorden.

Het middel is ongegrond.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

18. In een tweede middel voert verzoeker de schending aan van artikel 17, eerste lid, van het milieuvergunningsdecreet, van de artikelen 2 en 3 van de motiveringswet, van artikel “53, 3°, b)” (lees: 52, 3°, b)) van Vlarem I, van bijlage I, punt 21, a), van het besluit van de Vlaamse regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage (hierna: project-MER-besluit), van bijlage I van richtlijn 2011/92/EU van 13 december 2011 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten, van de materiële motiveringsplicht, van het redelijkheidsbeginsel en van het zorgvuldigheidsbeginsel.

In een eerste middelonderdeel stelt verzoeker dat installaties voor intensieve pluimveehouderij met meer dan 85.000 plaatsen voor mesthoenders (ander gevogelte dan legkippen) aan de milieueffectrapportage moeten worden onderworpen gelet op hetgeen is bepaald in bijlage I, punt 21, a), van het project-MER-besluit.

Hij zet uiteen dat in zijn bezwaarschrift werd aangevoerd dat de tussenkommende partij de daling van het aantal kippen (van 130.000 naar 84.000) enkel en alleen verantwoordt op grond van het feit dat twee stallen buiten gebruik worden gesteld en dat dit gegeven volledig vreemd is aan het aantal kippen in de stallen die wel in gebruik zijn. Dit geeft aan dat het bedrijf de intentie heeft om in de overige stallen het oude productievolume aan te houden. In de zogenaamde milieunota bevestigt de aanvrager overigens dat hij zijn actuele maximale bezetting van “ongeveer” negentien kippen per m² onverminderd zal aanhouden. Als men zich zou houden aan die maximale bezetting, zou men uitkomen op “ongeveer” 15.200 kippen per stal, wat beduidend meer is dan de 14.000 kippen waarvan sprake is in de aanvraag. Daarenboven blijkt dat er - gelet op het feit dat er nu 16.250 kippen worden gehouden per stal en elke stal 50 meter bij 16 meter meet - volgens de bestaande toestand eigenlijk gemiddeld 20,31 kippen per m² worden gehouden. In elke hypothese - namelijk of nu rekening wordt gehouden met 20,31 of “ongeveer” negentien kippen per m² - wordt de drempelwaarde van 85.000 dus overschreden en is de aanvraag onderworpen aan de milieueffectrapportageplicht. De aanvraag is dan ook ten onrechte niet vergezeld van een MER, zodat het bestuur niet met kennis van zaken kan beslissen en alleen al om deze reden de aanvraag moet weigeren.

Volgens verzoeker is in het bestreden besluit niet ingegaan op dit beroepsargument en is het dus zeker niet weerlegd. Dit getuigt van een manifest onzorgvuldig onderzoek van het beroepschrift inzake een essentieel argument over de milieueffectrapportageplicht. In het licht van het concreet onderbouwde bezwaar gaat het immers niet op om zonder meer voorop te stellen dat het gaat om een aanvraag betreffende 84.000 plaatsen. Integendeel, moet de

vergunningverlenende overheid in geval van twijfel uitgaan van het meest hinderlijke scenario, zeker nu zij - gelet op de rechtspraak van het Hof van Justitie - inzake een discussie over de milieueffectrapportageplicht gehouden is tot een zo ruim mogelijke invulling van die plicht. Voorts betoogt verzoeker dat de overwegingen in het bestreden besluit dat de stallen een bezetting zullen hebben van 14.000 slachtkippen per stal (17,5/m²), dat de toezichthoudende overheid controle moet uitoefenen op het aantal slachtkippen per stal, dat uit de vakliteratuur blijkt dat het houden van 19 slachtkippen per m² een maximum is voor het welzijn van de dieren, dat dit evenwel federale materie is waarvoor de vergunningverlenende overheid niet bevoegd is (cf. het koninklijk besluit van 13 juni 2010 tot vaststelling van de minimumvoorschriften voor de bescherming van vleeskuikens) en dat de federale wetgeving niet verbiedt dat de exploitant minder slachtkippen per m² houdt dan toegestaan wordt, geen afdoende antwoord bieden op zijn beroepsgrief. Dienaangaande merkt hij nog op - voor zover deze overwegingen toch zouden worden beschouwd als een antwoord op zijn beroepsgrief - dat de toegelaten bezettingsgraad in het voormelde koninklijk besluit wordt uitgedrukt in het toegelaten aantal kilogram vleeskuikens per m², dat de minister geen standpunt inneemt over dat aantal zodat niet blijkt hoe de aanvraag in overeenstemming zou zijn met de federale reglementering, dat zeker niet kan worden begrepen hoe de - per hypothese aangenomen - overeenstemming met de federale reglementering noopt tot het besluit dat de aanvraag onder de MER-drempel blijft, dat uit het bestreden besluit blijkt dat de bij koninklijk besluit vastgestelde drempel eerder tot de conclusie leidt dat de aanvraag boven de drempel van 85.000 plaatsen gaat, en dat de overweging dat het niet verboden is om een lagere bezettingsgraad te hanteren niets afdoet aan de vaststelling dat alle achterliggende verantwoordingen die de tussenkomende partij opgeeft in haar aanvraag erop wijzen dat de MER-drempel van 85.000 plaatsen wel degelijk wordt overschreden.

Ook maakt verzoeker de bedenking dat de GMVC in het advies van 13 oktober 2009 de vorige aanvraag van de tussenkomende partij die betrekking had op 130.000 plaatsen heeft behandeld en daarbij meermaals het

MER ter sprake heeft gebracht. Zo stelde de GMVC onder meer dat het volgens het MER niet nodig is om de grondwatervergunning uit te breiden naar 10.400 m³ per jaar en dat 9.000 m³ per jaar ruimschoots lijkt te volstaan. Nu voorliggende vergunning “formeel” betrekking heeft op minder dan tweederden van het aantal plaatsen dat voorwerp was van de vorige aanvraag, wordt het bedrijf toch toegestaan om 9.000 m³ water op te pompen, wat een volume is dat volstaat voor de uitbating van een kippenhouderij van 130.000 plaatsen. Dit volume toont aan dat het beoogde aantal kippen een stuk hoger ligt. Bijgevolg meent verzoeker dat de aanvraag in werkelijkheid betrekking heeft op een MER-drempeloverschrijdende aanvraag en dat ten onrechte de aanvraag is goedgekeurd zonder een voorafgaand MER.

In een tweede middelonderdeel - dat hij ondergeschikt aanvoert in geval zou worden geoordeeld dat de aanvraag onder de MER-drempel blijft en slechts screeningsplichtig is - stelt verzoeker vooreerst dat overeenkomstig bijlage II, punt 13 van het project-MER-besluit “wijzigingen en uitbreidingen van projecten van bijlage I of II, waarvoor reeds een vergunning is afgegeven, die zijn of worden uitgevoerd en die aanzienlijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben (niet in bijlage I opgenomen wijziging of uitbreiding)”, verplicht aan de milieueffectrapportage worden onderworpen, tenzij een gemotiveerd verzoek tot ontheffing is ingediend en goedgekeurd. Te dezen zou er sprake zijn van aanzienlijke nadelige gevolgen voor het leefmilieu.

Voorts zet verzoeker uiteen dat uit de vergelijking van het MER, opgemaakt naar aanleiding van de vorige aanvraag, en de screening duidelijk blijkt dat de screening zelf op een kennelijk onzorgvuldige wijze is doorgevoerd, namelijk doordat er sprake is van onverklaarbare tegenstrijdigheden tussen de beide documenten en manifeste leemten in de screening. Zo wijst de GMVC er in zijn advies van 13 oktober 2009 op dat aan de zuidoostzijde de ventilatoren gesitueerd zijn op slechts circa 20 meter afstand van de perceelsgrens met de dichtste woning en dat door de wijze van ventileren via de nok geen opvang bestaat van fijn stof. Deze vaststelling geldt ook voor het bestreden vergunningsbesluit.

Bij activiteit spuiten de schoorstenen witte (giftige?) residuen in de onmiddellijke omgeving. Om onverklaarbare redenen worden de in 2009 door de MER-deskundigen en de GMVC beschreven problemen thans niet meer in aanmerking genomen. Op dit punt is het bestreden besluit manifest onzorgvuldig gemotiveerd en steunt zij op een onzorgvuldig onderzoek van het dossier. Ook werd in het kader van het MER een geursimulatie gemaakt waarbij werd gesteld dat zich nog twee andere veeteeltbedrijven bevinden binnen de buitenste geurcontour en dat het MER besluit dat het bedrijf een significant negatief effect heeft op de onmiddellijke omgeving en eventueel ook op de zuidrand van het Buggenhoutbos. Het is onduidelijk waarom de screeningsnota de andere veeteeltbedrijven niet in de screening betreft. Hieruit blijkt opnieuw dat het bestreden besluit steunt op een onzorgvuldig voorbereid dossier en daarom onwettig is. Inzake de geluidshinder was eertijds in de overwegingen van het ministerieel besluit van 19 januari 2010 onder meer te lezen dat het emissiepunt van elke stal slechts vijftien meter bedraagt en dat er sprake is van een significant effect. Het is voor verzoeker onduidelijk hoe dit element in de screeningsnota wordt meegenomen bij de beoordeling van de geluidshinder. In de milieunota werden geen geluidsmetingen opgenomen. In ieder geval blijkt niet dat de verwerende partij dit aspect in haar beoordeling heeft betrokken, reden waarom het bestreden besluit kennelijk onzorgvuldig tot stand is gekomen en niet afdoende is gemotiveerd.

19. De verwerende partij antwoordt, inzake het eerste middelonderdeel, dat over het feit dat de tussenkomenende partij een vergunning vraagt voor het houden van 84.000 slachtkippen niet de minste twijfel bestaat en dat de zogenaamde berekeningen van verzoeker loutere verdachtmakingen zijn die door geen enkel stuk worden gestaafd. Wat betreft het tweede middelonderdeel voert de verwerende partij aan dat verzoeker zich baseert op een bepaling die bij het nemen van het bestreden besluit niet meer van toepassing was. Het middel zou dan ook feitelijke en juridische grondslag missen.

20. In haar memorie stelt de tussenkomende partij, inzake het eerste middelonderdeel, dat alleen al de vaststelling dat bijlage I van het project-MER-besluit de drempel voor de MER-plicht op 85.000 dieren legt terwijl de aanvraag zich onder die drempel situeert, volstaat om te besluiten tot de ongegrondheid van dit middelonderdeel. Voorts merkt zij op dat het feit dat er meer ruimte in de stallen beschikbaar zou zijn en de vergunde grondwatercapaciteit ongewijzigd blijft, niet impliceert dat de maximaal vergunde capaciteit van 84.000 dieren niet zal worden nageleefd. Ook de geldende federale wetgeving inzake dierenwelzijn vormt geen vrijgeleide om meer slachtkippen te houden, want de toepasselijke maximumnormen inzake dierenwelzijn staan los van de vraag hoeveel dieren er vanuit milieutechnisch oogpunt mogen worden gehouden op het bedrijf. De naleving van de milieuvergunning is een zaak van toezicht - en niet van de wettigheid ervan - waarover de toezichthoudende overheid en desgevallend de gewone rechtbanken zich zullen moeten buigen. Tot slot beklemtoont zij dat de verwijzing naar adviezen die verstrekt werden in het eerdere aanvraagdossier niet dienend is, aangezien het voorwerp van de vorige vergunningsaanvraag zich fors boven de MER-drempel situeerde.

Met betrekking tot het tweede middelonderdeel merkt de tussenkomende partij op dat het bestreden besluit - gelet op de toetsing van de concrete kenmerken van de inrichting, de concrete plaatselijke omstandigheden en de potentiële effecten van de exploitatie - stelt dat uit de MER-screening blijkt dat er geen MER moet worden opgemaakt. Het bestreden besluit verwijst ook naar de MER-screeningsnota, waaruit blijkt dat de effecten voor de omgeving niet significant negatief zijn. De overwegingen van het bestreden besluit tonen dan ook aan dat de verwerende partij wel degelijk rekening heeft gehouden met de emissies van het bedrijf en dat zij ook de gevolgen van deze emissies voor de omliggende woningen en het nabijgelegen habitatrictlijngebied heeft onderzocht. De MER-screening zoals uitgevoerd door de verwerende partij volstaat. Alleszins toont verzoeker niet aan dat de motivering feitelijk onjuist of onvoldoende draagkrachtig zou zijn.

Voorts benadrukt de tussenkomende partij dat de vergunde bedrijfsactiviteiten niet van die aard zijn om geluidsemissies te veroorzaken die dermate hinderlijk zijn dat ze in overweging hadden moeten worden genomen in de MER-screeningsnota. Waar verzoeker dienaangaande aanvoert dat de screeningsnota op dit punt onvolledig zou zijn, geeft hij hierbij niet aan welke mogelijke geluidsemissies er wel in rekening hadden moeten worden gebracht. Ook heeft verzoeker het aspect geluid zelf nooit aangehaald als een significant hinderaspect dat doorslaggevend had kunnen zijn bij de beoordeling van de betrokken vergunningsaanvraag.

Tot slot stelt de tussenkomende partij nog dat de vergunningsaanvraag in principe geen project-MER-screeningsnota moest bevatten. Het op de aanvraag toepasselijke artikel 5, § 5, van Vlarem I, in de versie die gold vóór 29 april 2013, voorzag immers niet in de verplichting om een project-MER-screeningsnota bij de aanvraag te voegen in geval van overschrijding van de normen.

21. In zijn memorie van wederantwoord bevestigt verzoeker inzake het eerste middelonderdeel dat er slechts een capaciteit van 84.000 slachtkippen is aangevraagd en dat de mogelijke overschrijding van dit aantal een zaak van toezicht is, maar dat deze antwoorden niet te vinden zijn in het bestreden besluit zelf en een latere motivering niet in aanmerking kan worden genomen. Ook stelt hij dat niet valt in te zien waarom de berekeningen, die teruggaan op cijfermatige gegevens uit het aanvraagdossier, te kwalificeren zouden zijn als “verdachtmakingen”.

Wat het tweede middelonderdeel betreft, benadrukt verzoeker dat de vergunningsaanvraag in kwestie overeenkomstig artikel 59 van het decreet van 1 maart 2013 houdende diverse bepalingen inzake landbouw, leefmilieu en natuur en ruimtelijke ordening moest worden getoetst aan bijlage II, punt 13, van het project-MER-besluit en dat in ieder geval niet blijkt dat de aanvraag ook daadwerkelijk werd getoetst aan de nieuwe bepaling van bijlage II, punt 13, zodat

de bestreden vergunning hoe dan ook onwettig is. Voorts doet hij nog gelden dat niet valt in te zien waarom het MER en het advies van de GMVC uit 2009 niet pertinent zouden zijn voor de beoordeling van de nieuwe vergunningsaanvraag en de draagkracht van de screeningsnota. Het standpunt van de tussenkommende partij dat de draagkracht van een screeningsnota niet mag worden onderzocht in het licht van de bevindingen van het voorafgaand opgestelde MER, is kennelijk onredelijk, want zulks zou inhouden dat het de bevoegde overheid verboden is om een zorgvuldig onderzoek naar de draagkracht van een screeningsnota te voeren.

22. In zijn laatste memorie stelt verzoeker nog inzake het eerste middelonderdeel dat de verwijzing naar het aantal kippen in tegenspraak is met het project-MER-besluit omdat voor de toepassing van punt 21, a), van bijlage I bij dat besluit niet het aantal kippen maar wel het aantal plaatsen van belang is en dat het bestreden besluit niet toelaat om te concluderen dat er niet meer dan 85.000 “plaatsen” voor mesthoenders aanwezig zijn.

Wat betreft het tweede middelonderdeel betoogt verzoeker dat, zelfs al is in zijn beroepschrift niets opgemerkt omtrent geluidshinder, de verwerende partij in elk geval rekening moest houden met artikel 4.3.7, § 1, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake het milieubeleid. Het is volgens hem evident dat ook de geluidsaspecten worden onderzocht, temeer omdat het bedrijf paalt aan een habitatrichtlijngebied en gesitueerd is op 250 meter van een natuurgebied en 900 meter van een natuurreservaat. Zelfs als het betrokken bedrijf niet onder bijlage I, rubriek 13, bij het project-MER-besluit zou vallen omdat er minder kippen worden gehouden dan wat vereist is voor de toepassing van deze rubriek, dringt een onderzoek naar de geluidsaspecten zich op in het licht van een zorgvuldige besluitvorming.

Beoordeling

Eerste onderdeel

23. De verwerende partij is op grond van de volgende motieven tot het besluit gekomen dat voor de kwestieuze milieuvergunningsaanvraag geen MER moest worden opgemaakt:

“Overwegende dat tijdens het openbaar onderzoek 2 bezwaren werden ingediend die betrekking hebben op uitstoot van ammoniak, verzuring, geur en fijn stof, geen MER-rapport, de waarderingspunten en de afwezigheid van een buffering;

Overwegende dat onderhavige aanvraag de hervergunning van 6 kippenstallen voor het stallen van 84.000 slachtkippen betreft;

Overwegende dat ten opzichte van de verleende vergunning van 10 juni 1993 deze aanvraag een daling betreft van het aantal stalplaatsen voor vleeskippen van 130.000 naar 84.000 waarbij 2 stallen buiten gebruik gesteld worden en het aantal kippen per stal wordt verminderd; dat de 2 buiten gebruik te stellen stallen dicht bij het perceel van de dichtstbijgelegen beroepsindieners gelegen zijn; dat stallen 1 tot en met 5 en stal 8 zullen gebruikt worden in de toekomstige situatie;

[...]

Overwegende dat het hier gaat over het houden van 84.000 slachtkippen, die niet voorkomt op de lijst van bijlage I [bij] de richtlijn 2011/92/EU betreffende de milieu-effectenbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten (zgn. MER-richtlijn); dat er bijgevolg ook geen verzoek tot ontheffing moet worden ingediend;

Overwegende dat de aanvraag betrekking heeft op een activiteit, die voorkomt op de lijst van bijlage II bij de Richtlijn 2011/92/EU betreffende de milieu-effectenbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten (zgn. MER-richtlijn), meer bepaald in de categorie ‘intensieve veeteeltbedrijven’; dat de aanvraag valt onder het toepassingsgebied van de Omzendbrief LNE 2011/1- milieueffectbeoordeling en vergunningverlening voor bepaalde projecten ten gevolge van het arrest van het Hof van Justitie van 24 maart 2011 (C-435/09, Europese Commissie tegen België) van 22 juli 2011 (BS 31 augustus 2011);

Overwegende dat de aanvraag werd getoetst aan de selectiecriteria zoals opgenomen in bijlage III bij voormelde MER-richtlijn (overgenomen in bijlage II bij het DABM); dat werd vastgesteld dat in het licht van de concrete kenmerken van het project, de concrete plaatselijke omstandigheden en de concrete kenmerken van zijn potentiële effecten er geen aanzienlijke milieueffecten verwacht moeten worden, zoals blijkt uit voorgaande overwegingen; [...]”.

Aldus geeft de verwerende partij duidelijk aan waarom er volgens haar te dezen geen sprake is van een MER-plicht.

24. Daarenboven blijkt dat het werkelijke voorwerp van de vergunningsaanvraag bestaat uit het houden van 84.000 kippen. De verwerende partij moest uitgaan van dit werkelijke voorwerp en niet van de hypothetische mogelijkheid om in de stallen meer dieren te houden dan in de aanvraag werd vooropgesteld. Het al dan niet respecteren van de aantallen vermeld in de aanvraag en de vergunning die op basis daarvan is verkregen, is een zaak van handhaving.

25. Het koninklijk besluit van 13 juni 2010 tot vaststelling van de minimumvoorschriften voor de bescherming van vleeskuikens kan niet dienstig worden ingeroepen om te besluiten dat de beoogde inrichting MER-plichtig is.

Het middelonderdeel is ongegrond.

Tweede onderdeel

26. Bij artikel 1 van het besluit van de Vlaamse regering van 1 maart 2013 inzake de nadere regels van de project-m.e.r.-screening - zoals bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 29 april 2013 (tweede editie) - werd artikel 5, § 5, van Vlarem I als volgt gewijzigd:

“In artikel 5, § 5, van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning, vervangen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 september 2008, worden de woorden ‘een overeenkomstig dezelfde bepalingen opgesteld en goedgekeurd milieueffectrapport gevoegd’ vervangen door de zinsnede ‘een van de volgende documenten gevoegd, overeenkomstig dezelfde bepalingen opgesteld:

- 1° een goedgekeurd milieueffectrapport;
- 2° een gemotiveerd verzoek tot ontheffing van de rapportageverplichting en de definitieve beslissing daarover;
- 3° een project-m.e.r.-screeningsnota”.

De slotbepalingen van dit besluit stellen onder meer wat volgt:

“Art. 22. De artikelen 2, 2°, 3, 5 tot 8, 10 en 12, van het decreet van 23 maart 2012 houdende wijziging van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, treden in werking op datum van publicatie van huidig besluit in het Belgisch Staatsblad.

Art. 23. De artikelen 17, 29 en 53 van het decreet van 1 maart 2013 houdende diverse bepalingen inzake landbouw, leefmilieu en natuur en ruimtelijke ordening, treden in werking op datum van publicatie van huidig besluit in het Belgisch Staatsblad.

Art. 24. Dit besluit treedt in werking op datum van publicatie in het Belgisch Staatsblad”.

De artikelen 13 en 14 van het decreet van 23 maart 2012 houdende wijziging van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (hierna: decreet van 23 maart 2012) - ingevoegd bij artikel 59 van het decreet van 1 maart 2013 houdende diverse bepalingen inzake landbouw, leefmilieu en natuur en ruimtelijke ordening - luiden als volgt:

“Art. 13. § 1. Milieuvergunningsaanvragen waarvoor een vergunningsaanvraag werd verzonden aan de bevoegde overheid voor de datum van de inwerkingtreding van de artikelen 2, 2°, 3, 5 tot 8, 10 en 12 van dit decreet, worden uitgevoerd overeenkomstig de procedure die van toepassing was op dat ogenblik.

[...]

Art. 14. De artikelen 2, 2°, 3, 5 tot 8, 10 en 12, van dit decreet treden in werking op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum”.

Aangezien te dezen de milieuvergunningsaanvraag werd ingediend op 23 april 2012, dit is vóór de inwerkingtreding op 29 april 2013 van de artikelen 2, 2°, 3, 5 tot 8, 10 en 12, van het decreet van 23 maart 2012, moest deze worden behandeld overeenkomstig de procedure die op het ogenblik van de indiening van toepassing was. De aanvraag moest bijgevolg niet voldoen aan de vereisten die sinds 29 april 2013 worden gesteld door artikel 5, § 5, van Vlarem I.

27. Verzoeker verwijst naar rubriek 13 van bijlage II bij het project-MER-besluit dat op het ogenblik van de indiening van de aanvraag als volgt luidde:

“De categorieën van projecten die overeenkomstig artikel 4.3.2, § 2 en § 3 van het decreet aan de project-m.e.r. worden onderworpen maar waarvoor de initiatiefnemer een gemotiveerd verzoek tot ontheffing kan indienen.
[...]

13. Wijzigingen en uitbreidingen van projecten

Wijziging of uitbreiding van projecten van bijlage I of II, waarvoor reeds een vergunning is afgegeven, die zijn of worden uitgevoerd en die aanzienlijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben (niet in bijlage I opgenomen wijziging of uitbreiding)”.

Vooreerst wordt vastgesteld dat in voorliggende zaak geen sprake is van een uitbreiding van de bestaande exploitatie, aangezien de vroegere milieuvergunning van 10 juni 1993 het houden van 130.000 (braad)kippen betrof, terwijl het voorwerp van de aanvraag die tot het bestreden besluit heeft geleid slechts betrekking heeft op het houden van 84.000 (slacht)kippen. Voorts valt het houden van 84.000 slachtkippen niet onder de toepassing van de toentertijd geldende bijlage I (rubriek 21, a)) bij het project-MER-besluit, waarbij slechts een MER-plicht geldt voor installaties voor intensieve pluimveehouderij met meer dan 85.000 plaatsen voor mesthoenders (ander gevogelte dan legkippen). Evenmin gaat het om een intensief veeteeltbedrijf, zoals bedoeld in de toentertijd geldende bijlage II (rubriek 1, e)) bij het project-MER-besluit vermits de vergunde inrichting volledig gelegen is in agrarisch gebied en niet deels of geheel in een ander gebied dan agrarisch gebied in de ruime zin.

De verwerende partij heeft dan ook terecht geoordeeld dat het betrokken project niet voorkomt op de lijst van “bijlage I [bij] de richtlijn 2011/92/EU betreffende de milieu-effectenbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten (zgn. MER-richtlijn)” en “dat er bijgevolg ook geen verzoek tot ontheffing moet worden ingediend”. Zij heeft tevens terecht vastgesteld “dat de aanvraag betrekking heeft op een activiteit, die voorkomt op de lijst van bijlage II

bij de Richtlijn 2011/927/EU betreffende de milieu-effectenbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten (zgn. MER-richtlijn), meer bepaald in de categorie ‘intensieve veeteeltbedrijven’”. Ook heeft zij de aanvraag getoetst aan “de selectiecriteria zoals opgenomen in bijlage III bij voormelde MER-richtlijn (overgenomen in bijlage II bij het DABM)” en vastgesteld - met verwijzing naar de voorafgaande overwegingen - “dat in het licht van de concrete kenmerken van het project, de concrete plaatselijke omstandigheden en de concrete kenmerken van zijn potentiële effecten er geen aanzienlijke milieueffecten verwacht moeten worden”.

Derhalve is in het bestreden besluit duidelijk aangegeven waarom voor de vergunningsaanvraag geen MER moest worden opgesteld.

Het middelonderdeel is ongegrond.

Conclusie

28. Het tweede middel is in al zijn onderdelen ongegrond.

C. Derde middel

Standpunt van de partijen

29. In het derde middel voert verzoeker de schending aan van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, van de artikelen 2 en 3 van de motiveringswet, van de artikelen 11, § 1, 17, eerste lid, en 23, § 2, van het milieuvergunningsdecreet, van artikel 52, 3°, b), van Vlarem I, van artikel 5.9.5.1 van Vlarem II, van de materiële motiveringsplicht, van het zorgvuldigheidsbeginsel en van het redelijkheidsbeginsel.

In een eerste middelonderdeel stelt verzoeker dat wanneer de verwerende partij - hoewel ze oordeelt dat de afstandsregeling niet geldt - gebruik

maakt van haar discretionaire beoordelingsvrijheid om toch toepassing te maken van de afstandsregels, ze dan ook ten volle artikel 5.9.5.3, § 5, van Vlarem II moet toepassen. Aangezien dit een uitzonderingsbepaling is op een principieel verbod tot exploitatie, moet ze strikt worden geïnterpreteerd.

Verzoeker wijst erop dat de verwerende partij ten onrechte 160 waarderingspunten toekent aan het betrokken stalconcept. Daarmorent wijst hij erop dat hij in zijn beroepschrift het standpunt heeft verdedigd dat bij de begroting van de waarderingspunten, de zijdelingse ventilatoren - met name de twaalf ventilatoren die in de aanvraag worden omschreven als de “noodventilatoren” zonder dat een verdere aanwijzing wordt gegeven omtrent het begrip “noodventilator” - in rekening moeten worden gebracht. Aan zo een ventilatoren kent artikel 5.9.5.3, § 5, van Vlarem II slechts 10 punten toe, waardoor het totaal aantal waarderingspunten zakt tot 110, in de plaats van 160. Bijgevolg is de exploitatie verboden op grond van artikel 5.9.5.3, § 5, van Vlarem II.

Vervolgens stelt hij dat de verwerende partij zijn fundamenteel bezwaar had moeten betrekken bij de besluitvorming en dit niet op een nietszeggende wijze mocht afdoen door te wijzen op het karakter van de ventilatie als een noodventilatie. Hij poneert dat uit de overwegingen van het bestreden besluit blijkt dat het voor de verwerende partij blijkbaar niet duidelijk was wat onder noodventilatie moet worden verstaan, aangezien zij nu eens de horizontale ventilatie kwalificeert als noodventilatie en dan weer de verticale. Zulks getuigt van een kennelijk onredelijk en onzorgvuldig onderzoek van een essentieel hinderlijk aspect van de aangevraagde uitbating.

Daarbij komt, aldus verzoeker, dat het onduidelijk is hoe de verwerende partij er toe komt dat er slechts één ventilator per stal is, want er is in ieder geval vergunning aangevraagd en verleend voor twaalf ventilatoren. Blijkbaar gaat de verwerende partij ervan uit dat er slechts zes noodventilatoren zijn en dat ook dit beperkt aantal doet besluiten dat er in werkelijkheid sprake is van noodventilatoren. Opnieuw moet de onzorgvuldige voorbereiding van het

dossier aan de kaak worden gesteld. Twaalf ventilatoren - die bovendien ingedeeld zijn in klasse 2 - kunnen in redelijkheid niet worden geacht een noodvoorziening te zijn, te meer daar de zijdelingse ventilatie als reguliere ventilatie in gebruik is. Minstens is de motivering tegenstrijdig, onjuist en niet concreet op de zaak betrokken.

Tot slot merkt verzoeker op dat de betrokken twaalf ventilatoren niet enkel in nood maar ook bij warme dagen worden ingeschakeld. Het is precies op die dagen dat hij van zijn tuin wenst te genieten, zodat de zogenaamde “noodventilatie” ten onrechte uit de screening en de besluitvorming werd uitgesloten. Immers, het is evident dat de hinder van de zogenaamde noodventilatie precies het meest intens wordt ervaren tijdens warme dagen, zijnde de dagen waarop hij het meest gebruik maakt van zijn tuin. Het is kennelijk onzorgvuldig om dit aspect uit het oog te verliezen.

In een tweede middelonderdeel - dat ondergeschikt wordt aangevoerd voor het geval zou worden geoordeeld dat de aangevraagde inrichting terecht 160 waarderingspunten heeft verkregen - wijst verzoeker erop dat de inrichting op 250 meter van een natuurgebied en op 900 meter van een natuurreservaatgebied is gelegen. Uit het habitatrichtlijngebied en de ecokwetsbaarheidkaart blijkt dat deze gebieden in werkelijkheid één geheel vormen. Natuurgebieden en natuurreservaatgebieden vormen, volgens verzoeker, een subcategorie van de groengebieden (artikel 13.4.3 van het inrichtingsbesluit) maar zijn onderworpen aan een uniform stedenbouwkundig voorschrift, met name dat zij “bestemd zijn voor het behoud, de bescherming en het herstel van het natuurlijk milieu”. Hun beschermingswaardig karakter blijkt identiek te zijn, reden waarom zij zonder onderscheid zijn opgenomen in de lijst van de ruimtelijk kwetsbare gebieden. De bedenking dat in een natuurgebied dieren kunnen worden gehouden, bijvoorbeeld voor begrazing, is volgens hem niet pertinent. Zulks gaat immers ook op voor een natuurreservaatgebied, en vormt dus geen pertinent onderscheidend gegeven tussen een natuurgebied en een natuurreservaatgebied. Bovendien is een op industriële leest geschoeide kippenkwekerij iets anders dan

het houden van dieren voor de begrazing van een natuurgebied of een natuurreservaatgebied.

Gezien geen enkele redelijke verklaring voorligt die toelaat om te besluiten dat het natuurreservaat een grotere ruimtelijke kwetsbaarheid heeft dan het natuurgebied en dus dat het natuurgebied wel zonder de reglementair vastgestelde afstandsbeperking zou kunnen worden blootgesteld aan hinder afkomstig van de vergunde kippenstallen, leidt zulks tot een onverklaarbaar - en dus kennelijk onredelijk - onderscheid in behandeling tussen de belanghebbenden die hinder ondervinden van een grootschalige kippenhouderij met een bepaald resultaat aan waarderingspunten, al naargelang deze kippenhouderij ligt binnen een perimeter van 300 meter ofwel van het natuurgebied ofwel van het natuurgebied met wetenschappelijke waarde. Beide gebieden zijn immers gelijk te stellen wat betreft hun beschermingswaardig karakter tegen de blootstelling aan de aangevoerde hinder, temeer zij in één enkel habitatrichtlijngebied zijn opgenomen. In ieder geval is dit onderscheid kennelijk onredelijk wanneer, zoals te dezen het geval is, decisief is of de exploitatie van de betrokken kippenhouderij mogelijk is dan wel absoluut verboden. Bijgevolg meent verzoeker dat een grondwetsconforme interpretatie aan artikel 5.9.5.3, § 5, van Vlarem II moet worden gegeven die inhoudt dat de afstandsregels enkel in overeenstemming zijn met het gelijkheidsbeginsel voor zover de erin vermelde categorie van de gebieden “natuurgebied met wetenschappelijke waarde of natuurreservaat” impliciet maar zeker wordt geacht ook betrekking te hebben op een natuurgebied.

30. De verwerende partij antwoordt, inzake het eerste middelonderdeel, dat in hoofdstuk 3.2 van Vlarem II expliciet wordt bepaald dat de inplantingsregels niet van rechtswege van toepassing zijn op bestaande inrichtingen, dat bovendien niet aan de toepassingsvoorwaarden van artikel 5.9.5.3, § 5, van Vlarem II is voldaan, dat - in tegenstelling tot het eerdere vergunningsbesluit van 19 januari 2010 - er voor is gekozen om de afstandsregels niet toe te passen, dat in het bestreden besluit duidelijk wordt gesteld dat er geen inplantingsregels van toepassing zijn conform artikel 3.2.2.2 van Vlarem II, dat zij

als een zorgvuldige overheid evenwel in ondergeschikte orde de hypothese heeft nagegaan waarbij de betrokken inrichting wel zou zijn gebonden aan voormelde vestigingsregels, dat zij - zeker wanneer het gaat om het onderzoek van regelgeving die te dezen niet van toepassing is - over een ruime discretionaire bevoegdheid beschikt, dat uit de betrokken ondergeschikt geformuleerde overwegingen van het bestreden besluit blijkt waarom geen rekening wordt gehouden met de noodventilatie, en dat overigens de twaalf ventilatoren waarnaar verzoeker verwijst de ventilatoren met verticale uitstoot betreffen en er wel degelijk slechts één zijdelingse ventilator per stal wordt voorzien.

Wat betreft het tweede middelonderdeel werpt de verwerende partij vooreerst tegen dat de vermeende schending van het gelijkheidsbeginsel geen enkele relevantie heeft vermits de schending van een niet toepasselijke bepaling niet kan leiden tot de nietigverklaring van het bestreden besluit. Voorts stelt ze dat - zelfs als ten onrechte zou worden aangenomen dat de vermeende schending van het gelijkheidsbeginsel enige relevantie zou hebben - het duidelijk gaat om onvergelykbare situaties, zodat het gelijkheidsbeginsel onmogelijk kan zijn geschonden. Zo blijkt immers uit artikel 13 van het inrichtingsbesluit dat de natuurgebieden met wetenschappelijke waarde of natuurreservaten geacht worden van een groter wetenschappelijk belang te zijn dan loutere natuurgebieden. Ook wordt in de omzendbrief bij het inrichtingsbesluit aangegeven dat het gaat over onderscheiden categorieën van bestemmingsgebieden.

31. In haar memorie stelt de tussenkomende partij inzake de ontvankelijkheid van het middel dat verzoeker het rechtens vereiste belang ontbeert om een schending van de verbods- en afstandsregels van artikel 5.9.5.3 en volgende van Vlarem II in te roepen, aangezien deze enkel van toepassing zijn op nieuwe inrichtingen en niet op bestaande inrichtingen. Daarentoe wijst zij erop dat artikel 3.2.1.1 van Vlarem II bij wijze van overgangsmaatregel stelt dat, behoudens afwijking in de desbetreffende bepalingen van dit besluit en onder voorbehoud van de bepalingen van afdeling 3.2.2 ter zake veranderingen aan bestaande inrichtingen, de inplantingsregels niet van rechtswege van toepassing

zijn op bestaande inrichtingen, zelfs niet bij de hernieuwing van de vergunning. Artikel 3.2.2.2, § 2, van Vlarem II stelt daarenboven dat bij verandering van een bestaande inrichting de vestigingsregels evenmin gelden voor bestaande bedrijven indien deze verandering minder dan 100 % bedraagt, wat te dezen het geval is gelet op de gevraagde hernieuwing en inkrimping van de vergunde stalcapaciteit van 130.000 naar 84.000 dieren.

Specifiek inzake het belang van verzoeker bij het eerste onderdeel werpt de tussenkomende partij op dat niet valt in te zien welk voordeel hij nastreeft, minstens dat dit voordeel op geen enkele wijze concreet wordt aangetoond. Zo wijst zij erop dat niet blijkt dat, zelfs al zouden aan de noodventilatie waarderingspunten worden toegekend, dit puntenaantal lager zou uitkomen of zou leiden tot een verbod om de vergunning te verlenen. Hierbij merkt zij ook op dat het geenszins zo is dat de noodventilatie als reguliere ventilatie kan worden beschouwd. Inzake het belang van verzoeker bij het tweede onderdeel stelt de tussenkomende partij dat dit onderdeel niet is gericht tegen het bestreden besluit maar tegen de verbods- en afstandsregels van artikel 5.9.5.3, § 5, van Vlarem II. Als deze bepaling strijdig zou worden bevonden met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet en op grond van artikel 159 van de Grondwet buiten toepassing zou worden gelaten, zou zulks tot gevolg hebben dat er geen verbods- en afstandsregels meer van toepassing zijn die de vergunningverlening in de weg zouden kunnen staan.

Ten gronde zet de tussenkomende partij uiteen dat het eerste middelonderdeel feitelijke grondslag mist in zoverre wordt uitgegaan van de veronderstelling dat er in de stallen twaalf noodventilatoren aanwezig zijn. Mogelijks verwacht verzoeker de noodventilatie met de twaalf warmeluchtblazers die waren opgenomen in de aanvraag en die dienst doen voor de verwarming van de dieren bij koude dagen of aan het begin van een toom, met name wanneer de eendagskuikens in de stallen zijn gearriveerd. Evenwel is er slechts één noodventilator per stal aanwezig. Deze noodventilatie - die wegens haar aard enkel in geval van nood wordt aangezet en die handmatig wordt bediend - moet

worden onderscheiden van de twaalf verticaal geplaatste ventilatoren onder de open nok op het dak van elke stal. Deze noodventilatie strekt er uitsluitend toe om in geval van calamiteit in de ventilatiebehoefte te voorzien en maakt om die reden geen deel uit van het reguliere ventilatiesysteem. Gelet op artikel 5.9.5.1, § 1, van Vlare II is het totale puntenaantal voor het stalsysteem terecht bepaald op 160 waarderingspunten en de onjuistheid ervan wordt door verzoeker niet aangetoond. Rekening houdend met dit puntenaantal, en gelet op het feit dat de afstand tussen de stallen en het dichtst bijgelegen hindergevoelig gebied meer dan 800 meter bedraagt, oordeelt de verwerende partij op goede gronden dat er voldaan is aan de verbods- en afstandsregels.

32. In zijn memorie van wederantwoord dupliceert verzoeker inzake het eerste middelonderdeel, dat het feit dat de verwerende partij de afstandsbepalingen enkel “in ondergeschikte orde” toepast, niets afdoet aan de vaststelling dat de afstandsregels effectief worden toegepast en dat zulks ook op een rechtsgeldige wijze moet gebeuren. Gelet hierop meent verzoeker dat hij - in tegenstelling tot hetgeen de tussenkommende partij aanvoert - wel degelijk belang heeft bij het middel, aangezien het niet aan de Raad van State toekomt om te oordelen hoe de vergunningverlenende overheid voor rechtsherstel moet instaan en al zeker niet op voorhand moet uitsluiten dat de vergunningverlenende overheid andermaal toepassing maakt van de afstandsregels. Ook geeft verzoeker aan dat zijn belang bij het betrokken middelonderdeel er in bestaat zich beschermd te zien tegen de hinder die door de zogenaamde noodventilatie wordt veroorzaakt.

Voorts gaat het volgens hem niet op dat de tussenkommende partij de onduidelijkheid van het begrip “noodventilator” nu in haar memorie probeert uit te klaren. Het aanvraagdossier en het bestreden besluit moeten immers worden beoordeeld op hun eigen merites, zonder dat rekening gehouden kan worden met verduidelijkingen die de aanvrager voor de Raad van State aanvoert.

Wat betreft het tweede middelonderdeel stelt verzoeker dat de omzendbrief van 8 juli 1997 geen verordenend karakter heeft, zodat uit die

omzendbrief niet volgt dat natuurgebieden met wetenschappelijke waarde of natuurreservaten van groter wetenschappelijk belang zijn. Voorts benadrukt verzoeker dat hij wel degelijk belang heeft bij het middelonderdeel omdat een grondwetsconforme interpretatie wordt nagestreefd en niet het buiten toepassing laten van het besluit in kwestie.

Beoordeling

33. Uit de project-MER-screeningsnota blijkt dat als normale ventilatie per stal twaalf ventilatoren met verticale uitstoot zonder pet in aanmerking worden genomen, dat per stal een zijdelingse ventilator in de kopgevel werd geplaatst om in noodsituaties en zeer extreme temperatuursomstandigheden grote ventilatiedebieten te ontwikkelen en dat - aangezien deze ventilatoren slechts een zeer beperkte tijd draaien - er geen rekening mee werd gehouden bij de bepaling van het puntenaantal van de stallen. Aldus is duidelijk welke ventilatoren als noodventilatie moeten worden beschouwd. Aangezien de screeningsnota bij de milieuvergunningsaanvraag is gevoegd, moet zij worden geacht ervan integraal deel uit te maken.

Eerste middelonderdeel

34. Artikel 3.2.1.1 van Vlarem II bepaalt dat, “[t]enzij anders vermeld in de milieuvoorwaarden, [...] de inplantingsregels niet van toepassing [zijn] op een bestaande inrichting of op de toegelaten verandering eraan als die het recht tot exploitatie, verkregen uit een verleende vergunning of melding, verhinderen, en bij hernieuwing van die vergunning”.

In het bestreden besluit wordt het volgende overwogen:

“Overwegende dat het hier gaat over een bestaande inrichting die vergund is voor het houden van pluimvee sinds 19 januari 1978; dat voor veranderingen aan bestaande inrichtingen er geen inplantingsregels van toepassing zijn conform artikel 3.2.2.2. van titel II van het VLAREM; dat het hier gaat over een vermindering van het aantal dieren; dat bijgevolg deze bestaande en vergunde

inrichting voldoet aan de voorwaarden van artikel 3.2.2.2. van titel II van het VLAREM”.

In artikel 3.2.2.2 van Vlarem II wordt onder meer gesteld dat “[d]e inplantingsregels [...] niet van toepassing [zijn] op de verandering van een bestaande inrichting die beperkt is tot maximaal 100% van de exploitatie die op 1 januari 1993 was toegelaten”.

Te dezen heeft de verwerende partij terecht geoordeeld dat er sprake is van een bestaande vergunde inrichting en dat het voorwerp van de hernieuwingsaanvraag bestaat uit minder dieren, zodat de inplantingsregels van artikel 5.9.5.3 van Vlarem II niet van toepassing zijn.

De bijkomende overwegingen die de verwerende partij aan de toepassing van deze inplantingsregels heeft gewijd, nadat werd vastgesteld dat ze gelet op het bestaande karakter van de inrichting niet van toepassing zijn, vormen een overbodig antwoord op de bezwaren die, onder meer door verzoeker, werden kenbaar gemaakt in het kader van de bestuurlijke beroepsprocedure. Kritiek op overvloedige motieven kan niet leiden tot de nietigverklaring van het bestreden besluit.

Het eerste middelonderdeel is ongegrond.

Tweede middelonderdeel

35. Zoals bij de beoordeling van het eerste middelonderdeel werd gesteld, zijn de geschonden geachte inplantingsregels niet van toepassing. De grondwetsconforme interpretatie waarop verzoeker aandringt, is geen dienstige kritiek die tot de nietigverklaring van het bestreden besluit kan leiden.

Conclusie

36. Het derde middel is ongegrond.

D. Vierde middel

Standpunt van de partijen

37. In het vierde middel voert verzoeker de schending aan van de artikelen 2 en 3 van de motiveringswet, van artikel 36ter van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (hierna: natuurbehouddecreet), van artikel 52, 3°, b), van Vlarem I, van het materiële motiveringsbeginsel, van het zorgvuldigheidsbeginsel en van het redelijkheidsbeginsel.

Verzoeker stelt dat, gelet op artikel 36ter van het natuurbehouddecreet, een vergunningsplichtige activiteit die afzonderlijk of in combinatie met één of meerdere bestaande of voorgestelde activiteiten, plannen of programma's, een betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van een speciale beschermingszone kan veroorzaken, moet worden onderworpen aan een passende beoordeling wat betreft de betekenisvolle effecten voor de speciale beschermingszone. Hierbij moet de vergunningverlenende overheid de voorwaarden waaronder de passende beoordeling gunstig is afgeleverd, in aanmerking nemen bij de besluitvorming.

Voorts betoogt hij dat het Agentschap voor Natuur en Bos in zijn advies van 22 mei 2012 heeft gesteld dat er enkel geen significant negatieve effecten op het habitatrictlijngebied te verwachten zijn als een “dicht en hoog scherm zo dicht mogelijk bij het bedrijf langs de noordwestelijke en noordoostelijke zijde” wordt voorzien. Dienaangaande merkt verzoeker op dat - wat de noordoostelijke zijde betreft - een rij populieren met openingen aan de inrit en voor de bedrijfswoning niet een dergelijk scherm betreft en dat aan de

noordwestelijke zijde geen enkel groenscherm wordt voorzien. Dit klemmt volgens hem des te meer nu het Agentschap bij zijn advies zelfs geen rekening heeft gehouden met de overheersende windrichting, komende uit het zuidwesten, waardoor de hinder overwegend via de geheel niet gebufferde zijde van het terrein in de richting van het habitatrichtlijngebied wordt gestuwd.

Aangezien, aldus verzoeker, de verwerende partij zonder enige verantwoording afwijkt van deze voorwaarde, keurt zij de aanvraag goed zonder een passende beoordeling en dus in strijd met artikel 36ter van het natuurbehouddecreet.

38. De verwerende partij antwoordt dat verzoeker klaarblijkelijk uitgaat van een verkeerde lezing van het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos van 22 mei 2012, want zelfs zonder de twee voorgestelde maatregelen, besluit het Agentschap dat er geen significant negatieve effecten te verwachten zijn op het Buggenhoutbos.

Voorts wijst de verwerende partij erop dat inzake de passende beoordeling in het bestreden besluit wordt vermeld “dat de inrichting gelegen is op ongeveer 250 m van het habitatrichtlijngebied ‘Bossen van het zuidoosten van de Zandleemstreek’”, “dat bij de aanvraag een passende beoordeling is gevoegd” en “dat het agentschap voor Natuur en Bos op 28 januari 2013 een gunstig subadvies heeft gegeven voor het verlengen van de milieuvergunning”, waarna uit dat advies wordt geciteerd. Dienaangaande merkt de verwerende partij op dat het Agentschap dus in dit advies van 28 januari 2013 zijn standpunt verder heeft verduidelijkt waarbij expliciet wordt gesteld dat “geen verslechtering te verwachten is van de natuurlijke kenmerken van het Buggenhoutbos”. De verwerende partij besluit dat zij niet is afgeweken van de adviezen van het Agentschap voor Natuur en Bos en dat artikel 36ter van het natuurbehouddecreet niet werd geschonden.

39. In haar memorie zet de tussenkomende partij uiteen dat de effecten van de aanvraag op de onmiddellijke omgeving en op de speciale beschermingsgebieden in de omgeving omstandig zijn onderzocht in het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos van 28 januari 2013. Zij wijst erop dat het Agentschap oordeelt dat het kan instemmen met het verlenen van de vergunning aangezien uit de aanvraag blijkt dat er sprake is van een drastische vermindering van het aantal dieren en van de emissies. Specifiek inzake de verzurende en vermestende depositie stelt het Agentschap dat de aanvraag de drempel van 50 % van de kritische last/streefwaarde voor zuur eikenbos niet overschrijdt, zodat er geen verslechtering te verwachten valt van de natuurlijke kenmerken van het Buggenhoutbos. Het Agentschap dringt hierbij geenszins aan op een dicht en dens groenscherm rondom het bedrijf. Het in het verzoekschrift geciteerde advies drukt de finale visie van het Agentschap over de kwestieuze vergunningsaanvraag niet uit. In die mate mist het middel feitelijke grondslag.

Voorts wijst de tussenkomende partij erop dat de verwerende partij het advies van 28 januari 2013 in het bestreden besluit bijtreedt en dat dienaangaande wordt overwogen dat uit het betrokken advies kan worden geconcludeerd dat er geen betekenisvolle aantasting is voor het Buggenhoutbos in de zin van artikel 36ter van het natuurbehouddecreet. Zodoende is er op dit punt, aldus tussenkomende partij, geen enkel motiveringsgebrek aangetoond.

40. In zijn memorie van wederantwoord doet verzoeker nog gelden dat de verwijzing naar het advies van 28 januari 2013 van het Agentschap voor Natuur en Bos zijn doel mist. Op geen enkele wijze blijkt immers dat het Agentschap afstand zou nemen van zijn aanvankelijk advies.

41. In zijn laatste memorie verwijst verzoeker naar zijn uiteenzetting inzake het eerste middel voor wat betreft de adviesverlening van het Agentschap voor Natuur en Bos en het in rekening brengen van de adviezen uitgebracht in andere en eerdere procedures.

42. De tussenkomende partij wijst er in haar laatste memorie nog op dat een passende beoordeling in de zin van artikel 36ter van het natuurbehouddecreet zich slechts opdringt als het project een betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van een speciale beschermingszone kan veroorzaken, wat te dezen niet het geval is. Zulks blijkt volgens haar uitdrukkelijk uit het advies van 28 januari 2013 van het Agentschap voor Natuur en Bos.

Beoordeling

43. Zoals bij de beoordeling van het eerste middel is gebleken, heeft het Agentschap voor Natuur en Bos in zijn “voorwaardelijk positief” advies 22 mei 2012 niet besloten dat de door de exploitatie teweeggebrachte emissies significant negatieve effecten zullen hebben op het nabijgelegen habitatrichtlijngebied, maar wel dat het aangewezen is een aantal milderende maatregelen te nemen. Evenzeer geldt dat de verwerende partij geen rekening moest houden met een advies dat in eerste aanleg ten behoeve van een andere overheid werd uitgebracht. Tot slot blijkt dat in het bestreden besluit het recentste advies van het Agentschap voor Natuur en Bos deels wordt aangehaald en dat eruit wordt geconcludeerd dat er geen sprake is van een betekenisvolle aantasting van het habitatrichtlijngebied Buggenhoutbos omdat, zoals in dit advies uitdrukkelijk wordt gesteld, wat betreft de verzurende en vermestende depositie, geen verslechtering te verwachten is van de natuurlijke kenmerken van het Buggenhoutbos, waarbij mede rekening werd gehouden met de verplaatsing van het aanbevolen groenscherm naar de noordoostelijke en zuidwestelijke zijde van het bedrijf.

Het vierde middel is ongegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. Verzoeker wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

De tussenkomende partij wordt verwezen in de kosten van de tussenkomst, begroot op 125 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van zeventien september tweeduizend vijftien, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Eric Brewaeys,	kamervoorzitter,
Stephan De Taeye,	staatsraad,
Peter Sourbron,	staatsraad,
bijgestaan door	
Elisabeth Impens,	griffier.
De griffier	De voorzitter

Elisabeth Impens

Eric Brewaeys